

כשם שהמים

פרק חמישי סוטה

כח

דאי אית ביה עין, שצא עליה לומר שנסקרה. בן זמן שהאיש מנוקה מעין, שלא צא עליה ממשקלה עליו - "האשה ההיא פשע עונה" שצדקה המים. אלא לבועל ליתני. "כך צדקין את הבעול" פקדון, פדמי סיפא פקדון "כך חסונה לבעול", ולא פגא "כך חסונה לו". פאו ובאו קאמר. מרבוץ דין, או "ובאו" תורה אור

ההוא דמודע לה בהו. פירושו: הכהן נריך להודיע שלא להוציא לעו. וכיון דגלי לן קרא דהוא נזדק כמותה, וכתיב בה זאה ידעה ועשייה - לא נריך למכתז מו ציה. זן שאסורה בתרומה אינה דין שאסורה לכהונה. ולכא למימר: צת ישראל יוכית, שאסורה

דאי אית ביה עין בדיקין ליה מיהא. כי אית ביה עין בדידיה מי בדיקין ליה מיהא בדידיה? והא תניא: "ונקה האיש מעון והאשה ההיא תשא את עונה"; "בזמן שהאיש מנוקה מעון - המים בודקין את אשתו, אין האיש מנוקה מעון - אין המים בודקין את אשתו! ואלא לבועל - ליתני בדיקתני סיפא: בשם שאסורה לבעול, כך חסונה לבעול! לעולם לבועל. ורישא, אידי דתנא "אותה" - תני "אותו", סיפא, אידי דתנא "בעל" - תנא "בועל" s. "שנאמר ובאו ובאו" s. איבעיא להו: "באו" "ובאו" קאמר, או "ובאו" "ובאו" קאמר? ת"ש: בשם שאסורה לבעול - כך חסונה לבעול, שנאמר: "נממאה" "ונממאה". ועדין תיבעי: "נממאה" (ה) "נממאה" קאמר או "נממאה" "ונממאה" קאמר? ת"ש, מדקתני סיפא, רבי אומר: שני פעמים האמורין בפירשה "ונממאה" "ונממאה" - אחד לבעול ואחד לבעול, מפרש דרבי עקיבא ווי קדריש. הלכך, רבי עקיבא שיתא קראי בתיבי: חד לצואה דידה, וחד לצואה דידה, חד לעשייה דידה, וחד לעשייה דידה, חד לדיעה דידה, וחד לדיעה דידה. ורבי: תלתא קראי בתיבי, חד לצואה, וחד לעשייה, וחד לדיעה. ורבי: תלתא לדיעה. ורבי, בשם שהמים בודקין אותה - כך בודקין אותו מנה ליה? נפקא ליה מדתנן: "לצבות בטון ורפיר ירך" - בטון ויריבו של בועל. אתה אומר בטון ויריבו של בועל, או אינו אלא בטנה ויריבה של נבעלת? פשהוא אומר "וצבתה בטנה ונפלה יריבה" - הרי בטנה ויריבה של נבעלת אמורה, ומה אני מקיים "לצבות בטון ורפיר ירך" - בטון ויריבו של בועל. ואידך: ההוא, *דמודע ליה בהו דבטון ברישא וחד ירך, שפא להוציא לעו על המים המרים. ואידך: א"כ לכתוב קרא בטנה ויריבה, מאי בטון וירך - ש"מ לבועל. ואימא פולין ריבה הוא דאתא! אם בן לכתוב בטון ויריבו, מאי בטון וירך - ש"מ תרתיה. s. "א"ר יהושע: כך היה דורש זכריה" כו" s. ת"ר: שרש פעמים האמורין בפירשה "אם נממאה" "נממאה" "נממאה" קמה? *אחד לבעול, ואחד לבעול, ואחד לתרומה, דברי רבי עקיבא. אמר רבי ישמעאל: קל וחומר; ומה גרושה שמוותרת לתרומה - אסורה לכהונה, זו שאסורה בתרומה - אינו דין שאסורה לכהונה? מה ת"ר "והיא נממאה" "והיא לא נממאה", אם נממאה - קמה שותה, אם לא נממאה - קמה משקה? ימגיד קך הכתוב שהספק אסורה. ימבאן אתה דן לשרץ; ומה סוטה ישפא עשה בה שונג כמזיד ואונם פרוצון - עשה בה ספק בודאי, שרץ שעשה בו שונג כמזיד ואונם פרוצון - אינו דין שיעשה בו ספק בודאי

"ובאו" הפסוליס פקדנה דריש. שנאמר נממאה ונממאה. ש"מ רבי עקיבא ווי קדריש. ועדין. פהא גופא מיבעיא לי: "נממאה ונממאה" דריש, מרבוץ ווי, או חד "נממאה" ומד "נממאה" קדריש. שיתא קרא. שלשה "ובאו" פתובים שם: "ובאו המים המאכרים האלה צמיעו לצות צטון" - להודיע לנו דבטון וחדר ירך, שלא להוציא לעו, פדקתני דכ"ק (לעיל ט:). ומד "ההפקה את האשה את מי המרים המאכרים וצאו צה המים" וגו' - לגונה, שהקציה גזר עינאו צה המים למרים. ומד (ב) לעשה - "ההפקה את המים והיתה אם נממאה" וגו' - לעשייה, פאן הודיע הפסוק את ישראל דמבטיח להן שצדקה המים. ויכולם פתי ווי יתיר, הרי שית. דידה. דבעל דידה. דלשה, דיעה וצוה ועשייה, פדפרישית. ורבי. דלא דריש ווי, תלתא קראי הוא דכתיב, וכולהו לדקה - ידיעה ועשייה וצוה. שלא להוציא לעו. משום דהוא אמר לה בקללה דרישא: "את יריכו נפלת" וגו', וסוף המים לדקו פדקו פניסמן, דכתיב: "ונממאה נממאה" וחד "ונממאה יריבה". לכן הוצרך להודיע תחילה שהמים פדקו פניסמן ידקה. ואימא בוליה להכי הוא דאתא. לבעול, להודיע דבטון לכה דרישא מנגון. מאי בטון וירך. סתם? הך והכא דריש ליה. שלשה פעמים. "וקינא את אשפו והיא נממאה", "והיתה אם נממאה", "פחת אישה ונממאה". ואחד לתרומה. שפילו היא צת פהו, ובעלה פהו - נפקה מן התרומה. קל וחומר. אינו נריך לביא מן המקרא לפוסלה מן הפהינה מלישא לפהו, דמקל וחומר חתי. מה גרושה צת פהו שנתקדשה מישראל וזרע אין לה, שמופרת פתוימה, פדכתיב: "מלתס לביה תאכל" (ויקרא כב) - פסולה לכהונה. זו שפסולה בתרומה. מרבוץ "נממאה" פדקתמר, אינו דין שפסולה לכהונה ולקמן פריך: והא לא חייבי רבי עקיבא בפסול פהינה פלל דלא לזרקה קרא, ומאי קאמר ליה רבי ישמעאל. מה ת"ל והיא נממאה כו'. פקסינו, ולא גרס: א"כ דמילתא פאנפי נכשה היא, ולא "נממאה" תירא קמיבעיא ליה, דהא דרשינו. ולא רבי ישמעאל להודיע קאמר לה, אלא סתמה היא, וקראי דענינא קדריש וצוה. מה תלמוד לומר וקנא את אשתו והיא נממאה. דמשמע דודאי נממאה, ומה תלמוד לומר "או עבר עליו וגו' והיא לא נממאה". אי פשיטא ליה דנממאה - למה שפא, ואי פשיטא ליה נממאה - למה שפא, וקמי קאמר קרא: אשה זו, שפא נממאה וקאמר לה נממאה, לזכר הספקא, ואי לא מפקה לה - חסונה. ומבאן אתה. למד ק"ו לשרץ, ספק נגע פטורות ספק לא נגע, דמחוקקין לה צטוימה משפק. ופשה לא עשה בה כו'. דכתיב: "והיא לא נממאה" - חסונה, הא נממאה - מופרת. והוא דעין לשונג; אשפו ופשת איש עמו צצית, ונקפון לאשפו ונזמנה לו, זו, ופא היא שנגה, פסונה שהיא בעלה.

דא אית ביה עין בדיקין ליה מיהא. כי אית ביה עין בדידיה מי בדיקין ליה מיהא בדידיה? והא תניא: "ונקה האיש מעון והאשה ההיא תשא את עונה"; "בזמן שהאיש מנוקה מעון - המים בודקין את אשתו, אין האיש מנוקה מעון - אין המים בודקין את אשתו! ואלא לבועל - ליתני בדיקתני סיפא: בשם שאסורה לבעול, כך חסונה לבעול! לעולם לבועל. ורישא, אידי דתנא "אותה" - תני "אותו", סיפא, אידי דתנא "בעל" - תנא "בועל" s. "שנאמר ובאו ובאו" s. איבעיא להו: "באו" "ובאו" קאמר, או "ובאו" "ובאו" קאמר? ת"ש: בשם שאסורה לבעול - כך חסונה לבעול, שנאמר: "נממאה" "ונממאה". ועדין תיבעי: "נממאה" (ה) "נממאה" קאמר או "נממאה" "ונממאה" קאמר? ת"ש, מדקתני סיפא, רבי אומר: שני פעמים האמורין בפירשה "ונממאה" "ונממאה" - אחד לבעול ואחד לבעול, מפרש דרבי עקיבא ווי קדריש. הלכך, רבי עקיבא שיתא קראי בתיבי: חד לצואה דידה, וחד לצואה דידה, חד לעשייה דידה, וחד לעשייה דידה, חד לדיעה דידה, וחד לדיעה דידה. ורבי: תלתא קראי בתיבי, חד לצואה, וחד לעשייה, וחד לדיעה. ורבי: תלתא לדיעה. ורבי, בשם שהמים בודקין אותה - כך בודקין אותו מנה ליה? נפקא ליה מדתנן: "לצבות בטון ורפיר ירך" - בטון ויריבו של בועל. אתה אומר בטון ויריבו של בועל, או אינו אלא בטנה ויריבה של נבעלת? פשהוא אומר "וצבתה בטנה ונפלה יריבה" - הרי בטנה ויריבה של נבעלת אמורה, ומה אני מקיים "לצבות בטון ורפיר ירך" - בטון ויריבו של בועל. ואידך: ההוא, *דמודע ליה בהו דבטון ברישא וחד ירך, שפא להוציא לעו על המים המרים. ואידך: א"כ לכתוב קרא בטנה ויריבה, מאי בטון וירך - ש"מ לבועל. ואימא פולין ריבה הוא דאתא! אם בן לכתוב בטון ויריבו, מאי בטון וירך - ש"מ תרתיה. s. "א"ר יהושע: כך היה דורש זכריה" כו" s. ת"ר: שרש פעמים האמורין בפירשה "אם נממאה" "נממאה" "נממאה" קמה? *אחד לבעול, ואחד לבעול, ואחד לתרומה, דברי רבי עקיבא. אמר רבי ישמעאל: קל וחומר; ומה גרושה שמוותרת לתרומה - אסורה לכהונה, זו שאסורה בתרומה - אינו דין שאסורה לכהונה? מה ת"ר "והיא נממאה" "והיא לא נממאה", אם נממאה - קמה שותה, אם לא נממאה - קמה משקה? ימגיד קך הכתוב שהספק אסורה. ימבאן אתה דן לשרץ; ומה סוטה ישפא עשה בה שונג כמזיד ואונם פרוצון - עשה בה ספק בודאי, שרץ שעשה בו שונג כמזיד ואונם פרוצון - אינו דין שיעשה בו ספק בודאי

ולעו ולומר לה הס"ד ואח"כ מה"ד ש"מ תרתי וכיון דגלי לן כו'. רש"א
ד א מויי פ"ב מהלכות סוטה הלכה ז' ופ"ג הלכה ז' ית:
ה ב מויי שם פ"ג הלכ' ז:
ו ד מויי פט"ו מהל' אבות העומה הלכה א'
ז ה מויי פ"ג מהלכות סוטה הלכה כד:
ז א מויי פ"ג מהלכות סוטה הלכה ז' ופ"ג הלכה ז' ית:
ה ב מויי שם פ"ג הלכ' ז:
ו ד מויי פט"ו מהל' אבות העומה הלכה א'
ז ה מויי פ"ג מהלכות סוטה הלכה כד:

מלקות, כדמוכח בפ"ק דיבמות (דף י"א:), מיהו לאו הנא מכלל עשה איכא, ואפי' אם היא טהורה - נענש צ"ד של מעלה אם צא עליה, כמו על חייבי עשה. ולא כשאר ספיקות כגון ספק חלב ספק שומן ואכלו, ונדע שהוא שומן, אע"ג דנריך כפרה וסליחה - מיהו לא חמיר כחייבי עשה.

אינו דין שעשה בו ספק בודאי. ליכא למיפרך: נזיר ועושה פסח יוכיחו, שעשה צהו אונם כרנון, דפקא לן מ"כ ימות מת עליו צפתע פתאום" בספרי, ובפרק צ' דכריתות (דף טו), ואפ"ה לא עשה צהו ספק טומאת התהום כדאז! לפי שטומאת התהום הלכה הוא, *ולא סמרינין ק"ו מהלכה. וה"ה דאין להוכיח משם, דהכי אמר בהוכחה: אף אני איני צריא זה, והלא אין ללמוד הימנו. אבל הא איכא למתמה: אמאי לא פרכינן: מה לסוטה שכן רגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה, כדפרכינן לעיל בריש פ"ק (דף צ"ג): ואין לומר: משום דלעיל מיירי בטומאה דבתר קינוי וסמירה, דמהימן עד א' - התם ודאי איכא רגלים, אבל הכא ילפינן מסמירה דבה נממאה וסמירה נדה (דף צ"ג): דמיימי התם: מקוה שנמדד ונמלא חסר - כל הטהרות שנעשו על גביו, צין צרה"ר צין צרה"י - טמא. ר"ש אומר: צרה"ר טהור, צרה"י מולין, ושניהם לא למדוה אלא מסוטה; רבנן סברי: כסוטה, מה סוטה ספק הוא ועשאוה כודאי - אף כו'. ופריך: אי מסוטה, נימא: מה סוטה צרה"י טמא ודאי, הכא נמי טמא ודאי! הכי השתא! התם יש רגלים לדבר, שהרי קנא לה ונסתרה, הכא מאי רגלים לדבר איכא? אלמא: אע"ג דמסמירה דבתר קנויא יליף כי הכא, פריך. והכא אמאי לא פריך הכי? ויש לומר: דמסמירה על ידי קנויא צוטה הוא כספק מגע שרץ, שהרי צלל קנויא לא היה שום ספק צמירה גרידא - דלא נחשדו על העריות, הלכך הקנויא גורם הספק. וה"פ צמ"ס נדה: התם גבי סוטה וספק שרץ הרי ריעומא, דהיינו השרץ והבעול קמן אלל הטהרות והאשה. אבל גבי מקוה - קודם טבילה לא ראינו שום ריעומא דליכא לספוקי על ידה. ולעיל בפ"ק, קודם העדאת עדים - לא הואי שום ריעומא.

מאי בטון וירך. סתם? הך והכא דריש ליה. שלשה פעמים. "וקינא את אשפו והיא נממאה", "והיתה אם נממאה", "פחת אישה ונממאה". ואחד לתרומה. שפילו היא צת פהו, ובעלה פהו - נפקה מן התרומה. קל וחומר. אינו נריך לביא מן המקרא לפוסלה מן הפהינה מלישא לפהו, דמקל וחומר חתי. מה גרושה צת פהו שנתקדשה מישראל וזרע אין לה, שמופרת פתוימה, פדכתיב: "מלתס לביה תאכל" (ויקרא כב) - פסולה לכהונה. זו שפסולה בתרומה. מרבוץ "נממאה" פדקתמר, אינו דין שפסולה לכהונה ולקמן פריך: והא לא חייבי רבי עקיבא בפסול פהינה פלל דלא לזרקה קרא, ומאי קאמר ליה רבי ישמעאל. מה ת"ל והיא נממאה כו'. פקסינו, ולא גרס: א"כ דמילתא פאנפי נכשה היא, ולא "נממאה" תירא קמיבעיא ליה, דהא דרשינו. ולא רבי ישמעאל להודיע קאמר לה, אלא סתמה היא, וקראי דענינא קדריש וצוה. מה תלמוד לומר וקנא את אשתו והיא נממאה. דמשמע דודאי נממאה, ומה תלמוד לומר "או עבר עליו וגו' והיא לא נממאה". אי פשיטא ליה דנממאה - למה שפא, ואי פשיטא ליה נממאה - למה שפא, וקמי קאמר קרא: אשה זו, שפא נממאה וקאמר לה נממאה, לזכר הספקא, ואי לא מפקה לה - חסונה. ומבאן אתה. למד ק"ו לשרץ, ספק נגע פטורות ספק לא נגע, דמחוקקין לה צטוימה משפק. ופשה לא עשה בה כו'. דכתיב: "והיא לא נממאה" - חסונה, הא נממאה - מופרת. והוא דעין לשונג; אשפו ופשת איש עמו צצית, ונקפון לאשפו ונזמנה לו, זו, ופא היא שנגה, פסונה שהיא בעלה.

מאי בטון וירך. סתם? הך והכא דריש ליה. שלשה פעמים. "וקינא את אשפו והיא נממאה", "והיתה אם נממאה", "פחת אישה ונממאה". ואחד לתרומה. שפילו היא צת פהו, ובעלה פהו - נפקה מן התרומה. קל וחומר. אינו נריך לביא מן המקרא לפוסלה מן הפהינה מלישא לפהו, דמקל וחומר חתי. מה גרושה צת פהו שנתקדשה מישראל וזרע אין לה, שמופרת פתוימה, פדכתיב: "מלתס לביה תאכל" (ויקרא כב) - פסולה לכהונה. זו שפסולה בתרומה. מרבוץ "נממאה" פדקתמר, אינו דין שפסולה לכהונה ולקמן פריך: והא לא חייבי רבי עקיבא בפסול פהינה פלל דלא לזרקה קרא, ומאי קאמר ליה רבי ישמעאל. מה ת"ל והיא נממאה כו'. פקסינו, ולא גרס: א"כ דמילתא פאנפי נכשה היא, ולא "נממאה" תירא קמיבעיא ליה, דהא דרשינו. ולא רבי ישמעאל להודיע קאמר לה, אלא סתמה היא, וקראי דענינא קדריש וצוה. מה תלמוד לומר וקנא את אשתו והיא נממאה. דמשמע דודאי נממאה, ומה תלמוד לומר "או עבר עליו וגו' והיא לא נממאה". אי פשיטא ליה דנממאה - למה שפא, ואי פשיטא ליה נממאה - למה שפא, וקמי קאמר קרא: אשה זו, שפא נממאה וקאמר לה נממאה, לזכר הספקא, ואי לא מפקה לה - חסונה. ומבאן אתה. למד ק"ו לשרץ, ספק נגע פטורות ספק לא נגע, דמחוקקין לה צטוימה משפק. ופשה לא עשה בה כו'. דכתיב: "והיא לא נממאה" - חסונה, הא נממאה - מופרת. והוא דעין לשונג; אשפו ופשת איש עמו צצית, ונקפון לאשפו ונזמנה לו, זו, ופא היא שנגה, פסונה שהיא בעלה.

מאי בטון וירך. סתם? הך והכא דריש ליה. שלשה פעמים. "וקינא את אשפו והיא נממאה", "והיתה אם נממאה", "פחת אישה ונממאה". ואחד לתרומה. שפילו היא צת פהו, ובעלה פהו - נפקה מן התרומה. קל וחומר. אינו נריך לביא מן המקרא לפוסלה מן הפהינה מלישא לפהו, דמקל וחומר חתי. מה גרושה צת פהו שנתקדשה מישראל וזרע אין לה, שמופרת פתוימה, פדכתיב: "מלתס לביה תאכל" (ויקרא כב) - פסולה לכהונה. זו שפסולה בתרומה. מרבוץ "נממאה" פדקתמר, אינו דין שפסולה לכהונה ולקמן פריך: והא לא חייבי רבי עקיבא בפסול פהינה פלל דלא לזרקה קרא, ומאי קאמר ליה רבי ישמעאל. מה ת"ל והיא נממאה כו'. פקסינו, ולא גרס: א"כ דמילתא פאנפי נכשה היא, ולא "נממאה" תירא קמיבעיא ליה, דהא דרשינו. ולא רבי ישמעאל להודיע קאמר לה, אלא סתמה היא, וקראי דענינא קדריש וצוה. מה תלמוד לומר וקנא את אשתו והיא נממאה. דמשמע דודאי נממאה, ומה תלמוד לומר "או עבר עליו וגו' והיא לא נממאה". אי פשיטא ליה דנממאה - למה שפא, ואי פשיטא ליה נממאה - למה שפא, וקמי קאמר קרא: אשה זו, שפא נממאה וקאמר לה נממאה, לזכר הספקא, ואי לא מפקה לה - חסונה. ומבאן אתה. למד ק"ו לשרץ, ספק נגע פטורות ספק לא נגע, דמחוקקין לה צטוימה משפק. ופשה לא עשה בה כו'. דכתיב: "והיא לא נממאה" - חסונה, הא נממאה - מופרת. והוא דעין לשונג; אשפו ופשת איש עמו צצית, ונקפון לאשפו ונזמנה לו, זו, ופא היא שנגה, פסונה שהיא בעלה.

מאי בטון וירך. סתם? הך והכא דריש ליה. שלשה פעמים. "וקינא את אשפו והיא נממאה", "והיתה אם נממאה", "פחת אישה ונממאה". ואחד לתרומה. שפילו היא צת פהו, ובעלה פהו - נפקה מן התרומה. קל וחומר. אינו נריך לביא מן המקרא לפוסלה מן הפהינה מלישא לפהו, דמקל וחומר חתי. מה גרושה צת פהו שנתקדשה מישראל וזרע אין לה, שמופרת פתוימה, פדכתיב: "מלתס לביה תאכל" (ויקרא כב) - פסולה לכהונה. זו שפסולה בתרומה. מרבוץ "נממאה" פדקתמר, אינו דין שפסולה לכהונה ולקמן פריך: והא לא חייבי רבי עקיבא בפסול פהינה פלל דלא לזרקה קרא, ומאי קאמר ליה רבי ישמעאל. מה ת"ל והיא נממאה כו'. פקסינו, ולא גרס: א"כ דמילתא פאנפי נכשה היא, ולא "נממאה" תירא קמיבעיא ליה, דהא דרשינו. ולא רבי ישמעאל להודיע קאמר לה, אלא סתמה היא, וקראי דענינא קדריש וצוה. מה תלמוד לומר וקנא את אשתו והיא נממאה. דמשמע דודאי נממאה, ומה תלמוד לומר "או עבר עליו וגו' והיא לא נממאה". אי פשיטא ליה דנממאה - למה שפא, ואי פשיטא ליה נממאה - למה שפא, וקמי קאמר קרא: אשה זו, שפא נממאה וקאמר לה נממאה, לזכר הספקא, ואי לא מפקה לה - חסונה. ומבאן אתה. למד ק"ו לשרץ, ספק נגע פטורות ספק לא נגע, דמחוקקין לה צטוימה משפק. ופשה לא עשה בה כו'. דכתיב: "והיא לא נממאה" - חסונה, הא נממאה - מופרת. והוא דעין לשונג; אשפו ופשת איש עמו צצית, ונקפון לאשפו ונזמנה לו, זו, ופא היא שנגה, פסונה שהיא בעלה.

מאי בטון וירך. סתם? הך והכא דריש ליה. שלשה פעמים. "וקינא את אשפו והיא נממאה", "והיתה אם נממאה", "פחת אישה ונממאה". ואחד לתרומה. שפילו היא צת פהו, ובעלה פהו - נפקה מן התרומה. קל וחומר. אינו נריך לביא מן המקרא לפוסלה מן הפהינה מלישא לפהו, דמקל וחומר חתי. מה גרושה צת פהו שנתקדשה מישראל וזרע אין לה, שמופרת פתוימה, פדכתיב: "מלתס לביה תאכל" (ויקרא כב) - פסולה לכהונה. זו שפסולה בתרומה. מרבוץ "נממאה" פדקתמר, אינו דין שפסולה לכהונה ולקמן פריך: והא לא חייבי רבי עקיבא בפסול פהינה פלל דלא לזרקה קרא, ומאי קאמר ליה רבי ישמעאל. מה ת"ל והיא נממאה כו'. פקסינו, ולא גרס: א"כ דמילתא פאנפי נכשה היא, ולא "נממאה" תירא קמיבעיא ליה, דהא דרשינו. ולא רבי ישמעאל להודיע קאמר לה, אלא סתמה היא, וקראי דענינא קדריש וצוה. מה תלמוד לומר וקנא את אשתו והיא נממאה. דמשמע דודאי נממאה, ומה תלמוד לומר "או עבר עליו וגו' והיא לא נממאה". אי פשיטא ליה דנממאה - למה שפא, ואי פשיטא ליה נממאה - למה שפא, וקמי קאמר קרא: אשה זו, שפא נממאה וקאמר לה נממאה, לזכר הספקא, ואי לא מפקה לה - חסונה. ומבאן אתה. למד ק"ו לשרץ, ספק נגע פטורות ספק לא נגע, דמחוקקין לה צטוימה משפק. ופשה לא עשה בה כו'. דכתיב: "והיא לא נממאה" - חסונה, הא נממאה - מופרת. והוא דעין לשונג; אשפו ופשת איש עמו צצית, ונקפון לאשפו ונזמנה לו, זו, ופא היא שנגה, פסונה שהיא בעלה.

ולקמן מו: שבעות ה. יבמות נח. קידושין כו: *

זכרון משה. וס"ז

לעיל ט:

לעיל כו:

לעיל טו:

לעיל כו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

לעיל טו:

כשם שהמים פרק המישי סוטה

ח א מוי' פט"ו מהל' חבות הטומאה הלכה ח ופט"ו הלכה ב: ב מוי' ספ פט"ו הלכה ב: ג מוי' ספ פט"ו הלכה ח: ה

מכאן אמרו וכו' ברשות הרבים ספיקו טהור. צפ"ק לשחיטת חולין (דף ט:). וצפ"ק "אין מעמידין" (ע"ו דף לו:). אמר דספק טומאה ברשות הרבים הלכתא גמירי לה מסוטה, דמשמע דדוקא במקום סמיה טמא, אבל שלא במקום סמיה גמירי דטהור ודאי הוא. ותימה: למאי איטריך הלכתא? לימא העמד טהור על חזקתו, ואימור לא נטמא? והכי אמר בהדיא נמי ברש מסכת נדה (דף ג.) דרבי שמעון גמר לה מספק טומאה ברה"ר. ואמר, ורבנן – הכי השתא? התם גברא בחזקת טהרה קאי, מספיקא לא ממתינא ליה טומאה וי"ל: אי לאו הלכתא דגמירין דברה"ר טהור – הוה אמנינא: סמיה דנקט קרא – לא דבר הכתוב אלא צהויה, וה"ה לכל ספק טומאה בכל מקום שנוגדה, דמסברא אין לטהר זו יותר מזו, וסד"א דגזירת מלך כך היא בכל ספק טומאה. הלך איטריך הלכתא להעמיד ספק טומאה ברשות הרבים אחזקתה, דלא ממתינן ליה טומאה מספק. ירושלמי דפירקין קמא: מ"מ יש רגלים לדבר לפלטיא צלילה, לחורבה ציוס, למצואות אפילות ציוס. שאלו את זן וזמא: מפני מה ספק רה"ר טמא? אמר לון: סוטה מה היא לבעלה, ודאי או ספק? אמרו ליה: ספק. אמר להו: מנינו שהיא אסורה לבעלה, ומכאן אתה דן לשרך: מה כאן רשות היחיד – אף להלן, ומה כאן דבר שיש בו דעת לישאל – אף וכו'. מכאן אמרו: דבר שיש בו דעת לישאל וכו'. מיליהון דרבנן פליגינן, דמר רבי זעירא ור' יוסי בשם ר' יוחנן: (ה) קטנה שזינתה – אין לה רצון להאכיל על בעלה, והא טנינן: כל דבר שיש בו דעת לישאל ספיקו טמא, ברם הכא אע"פ שיש בו דעת לישאל ספיקו טהור. ומפני מה ספק רה"ר טהור? אמר להו: מנינו שהניצור עושין את הפסח בטומאה בזמן שרובו של ניצור טמאים. אם טומאה ודאית הותרה לנצור – ק"ו לספק טומאה. ואי כהנייתא בתוספתא דמסכת טהרות פרק "הנצילות השחוטות": *רשב"ג אומר: מפני מה ספק רה"ר טמא וספק רה"ר טהור – מפני שאפשר לישאל ליתיד, ואי אפשר לישאל לרבים. **ברשות** הרבים ספיקו טהור. מקשי' מפרק "שני מזירין" (ט"ז דף טו.), דתנן: שני מזירין שאמר להן אחד: ראיתי אחד מכס שנטמא, ואיני יודע איזה מכס הוא – שניהן מביאין קרבן טומאה. וקדיין צמרא: ואמאי? כל ספק טומאה מהיבא גמירי – מסוטה, מה סוטה צועל ונבעלת – אף כל ספק טומאה ברה"ר כגון דאיבא צי מרי. אבל הכא שני מזירין והאי דקאים גביהון – הא תלתא, הוה ליה ספק טומאה ברה"ר! אלמא כל היבא דאיבא תלת חשיב ליה כרה"ר, א"כ הא דתנן בפרק "האשה שהיא עושה לרביה" (נדה ס:): שלש נשים שהיו ישינות במטה אחת, ונמצא דם תחת אחת מהן – כולן טמאות, אמאי? כיון דאיבא שלש הוה ליה כרה"ר! מיהו, מהתם לא קשיא מידי, דלא דמי לשרך. דשרך אפשר שלא נגע וטהור, אבל התם – אחת מהן ודאי טמאה, שינא הדם מגופה, והיאך נטהר כולם. ולא דמי אלא לשני שבינן (טהרות פ"ה מ"ה). אבל מפרק קמא דנדה (דף ג.) מקשינן, דתנן: כיצד דיה שעמיה? היתה יושבת במטה ועסקה בטהרות, ופירשה וראתה – היא טמאה, וכולן טהורות. ודייק בגמרא (דף ה:): טעמא דדיה שעמיה, הא מעת לעת – מטה נמי מטמא. מכדי דבר שאין בו דעת לישאל ספיקו טהור! תרגמא כשחברותיה נושאות אותה במטה, דהויא לה יד חברותיה. סוף סוף חברותיה והיא הויא שלש, והוה ליה ספק טומאה ברה"ר, ואמאי מטמינן לה? ונראה דלא חשיבין טומאה ברה"ר אלא היבא דספיקא היתה יכולה להיות גלויה לכל, כגון היבא דגזיר, ותשעה כפרדעים ושרך אחד צנייהס (כחצות דף טו.). אבל הדיא דנדה – המגע ודאי הוא, שנגעה במטה, ואין שום ספק אלא אם ראתה או לאו. ומקום המקור מקום סתר הוא ולא שייך למימר ביה רה"ר, אפילו אם נולד ספק ראיתיה ברשות הרבים. אבל בהא איבא למתמה: אמאי משוינן מטה כספק טומאה ברשות היחיד? והא לא דמיא לסוטה, דסוטה – ודאי שרך וספק מגע, כגון צועל הוא השרך וספק אס בעל, אבל התם – ודאי מגע וספק מעת לעת הוא שרך, דשמא לא ראתה. ואנן לא ילפינן מסוטה אלא דדמי לסוטה, דהא דבר שאין בו דעת לישאל ממעטין הואיל ולא דמי לסוטה! ועוד, תניא בהדיא בתוספתא דטהרות פרק [הנצילות] השחוטות (פ"ו): נגע באחד צלילה, ואינו יודע אם חי אם מת, למחר עומד ונמצא מת, רבי מאיר מטהר, שספק רשות הרבים טהור. אלמא דמסוטה גמירי, אע"ג דהוי ודאי מגע וספק שרך, ותימה: מאי שנא דמטהרינן דבר שאין בו דעת לישאל, הואיל ולא דמי לסוטה, ובכי האי גוונא *לא מטהרינן? וי"ל: דהכי הלכתא גמירי לה. א"נ: עיקר הדבר שאין בו דעת לישאל נפקא לן מ"והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל" דלנקמן צשמעתין. וכיון דגלי לן קרא דאיבא לפלוגי צין דבר שיש בו דעת לישאל לשאין בו דעת. דדבר שיש בו דעת ספיקו טמא, ולא פירש טומאתו היכן – נלמוד סתום מן המפורש מסוטה, דמפרש בו: דוקא מקום סמיה. ואע"ג דמסיק: אי מסוטה הוה אמנינא דעת נוגע ומגיע – אגב שיטפיה נקט ליה. אי נמי, הכי פירושו: ואי הוה גלי לן קרא בסוטה דבעינן דבר שיש בו דעת לישאל – הוה אמנינא דעת נוגע ומגיע. סיוס הברייתא דנגע באחד צלילה: וחכמים מטמאין, שכל הטומאות כשעת מליאתן. ומודים חכמים לרבי מאיר שאם ראוהו חי מצערב, אע"פ שזא שחרית ומלאו מת – טהור, מפני שזה ספק רה"ר. אלמא דצין לרבנן צין לרבי מאיר אפילו צלילה חשיבין ליה רשות הרבים. וקשיא מהא דתנן במסכת טהרות פרק שמיני (מ"ג): המאבד ציוס ומלא ציוס – טהור, ציוס ומלא צלילה, ציוס ומלא ציוס של אחריו – ספיקו טמא. זה הכלל: כל שעבר עליו הלילה או מקצתו – ספיקו טמא. אלמא דלילה חשיב לעולם כרשות היחיד. ולעיל איימינן נמי מירושלמי: מ"מ, יש רגלים לדבר לפלטיא צלילה, לחורבה ציוס, למצואות אפילים ציוס. אלמא דפלטיא צלילה חשיב רה"ר! בתוספתא דטהרות פרק ז': יש דברים ברה"ר ועשאו כרה"ר: קופה *ברה"ר גבוה * טפחים והטומאה צחוכו, ספק נגע ספק לא נגע – ספיקו טהור. הכניס ידו לתוכה, ספק נגע ספק לא נגע – ספיקו טמא. היתה כפושה על כתיפו וככר תרומה כרוך צביב או צנייר ונתן צחוכו, ספק נגע ספק לא נגע – טהור. הכניס ידו לתוכה, ספק נגע ספק לא נגע – ספיקו טמא. חמור ברה"ר גבוה * טפחים וטומאה נחונה על גביו, ספק נגע ספק לא נגע – ספיקו טהור. פשט ידו על גביו, ספק נגע ספק לא נגע – ספיקו טמא. סלע ברה"ר גבוה * טפחים וטומאה עליו, ספק נגע ספק לא נגע – ספיקו טהור. עלה לראשו, ספק נגע ספק לא נגע – ספיקו טמא. היה זה רוכב על חמורו וזה רוכב על חמורו, אחד טמא ואחד טהור, ספק נגע זה צוה ספק לא נגע, ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר. צנו של זה רוכב על כתיפיו וצנו של זה רוכב על *כתף, אחד טהור ואחד טמא, ספק נגע זה צוה ספק לא נגע, ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר. היתה חבילה על כתיפיו והרוק מדובק בחתל למעלה מי' טפחים, ספק הסיט ספק לא הסיט, ר' יעקב מטמא ורבי יוסי מטהר. שהיה ר' יעקב אומר: כל שהוא למעלה מעשרה טפחים ברה"ר – הרי הוא כרה"ר. ורבי יוסי אומר: כל שדרך הילוכו ברה"ר טהור. ועוד מפרש התם דין צקעה צימות החמה וצימות הגשמים: אלו הן ימות החמה – משתקף תצורה, ואלו הן ימות הגשמים – משתדד רביעה שניה. וצפ"ק "מי שמת" (ב"ב דף קנ:). מפרש: הא דאמרינן צימות החמה רה"ר לטומאה – לא שנו אלא שלא עברו עליו ימות הגשמים, אבל עברו עליו ימות הגשמים – רשות היחיד לכאן ולכאן.

ומקום שפאת. הואיל ולא למדף דמטמינן מספק אלא מסוטה, תזור לדון: דימה סוטה הא דטמאה מספק, ברה"ר הוא, מקום הראוי ליסתר – אף טומאה ברשות היחיד ספיקו טמא, אצל ברה"ר טהור. ומה פוטה דבר שיש בו דעת לישאל היא. אם נטמאת אס לאו. אף ספק טומאה – דבר שיש בו דעת לישאל אס נגע אס לאו, וזה דעת לישאל אס נגע אס לאו, והוא אומר "איני יודע". כגון אדם, או טהרות שיהיה אדם עסוק בהם צעקה שנוגד הספק: ופרינן לרבי ישמעאל א"ר עקיבא, ויאמר לתרומה, וקמיהדר ליה איהו: א"ר מקרא להציא צקה ונהגה. ותו, מצביא לן: לרבי עקיבא דלא חייבי צקה ונהגה. מנא ליה. דלמסרה לכהונה אס מת וזה? והא ליפא למימר דשריף, דקשפא לתרומה חסר לה – לכהונה מצביא? ומק"ו הוא לא יליף, דא"כ היינו ר' ישמעאל. וב"ת בהונה לא צריך קרא. דמנינא חסורה, שיהי עשה צה הפומב צסוטה ספק זונה פודאי זונה לאוסרה על צעלה, הלקף לגבי כהונה נמי חסירה, דקמיב: "זונה לא יקחו", וזו צתוקת זונה היא.

[ספחים יט: נדה ט: כו:]

הגהות הב"ה
(א) תוס' ד"ה מכאן וכו' בשם ר"י קטנה. נ"ב ע"י ביבמות סוף דף ל"ג:

[פרק י:]

לא מדמינן לסוטה וי"ל כו' רש"ל

י"ל כחפיו